

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
РАДА ПО ВИВЧЕННЮ ПРОДУКТИВНИХ СИЛ УКРАЇНИ
ІНЦ „ІНСТИТУТ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ” УААН

**Макроекономічне регулювання
інвестиційних процесів
та впровадження стратегії
інноваційно-інноваційного розвитку
в Україні**

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції

23-24 жовтня 2008 року

У трьох частинах

Частина II

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
РАДА ПО ВИВЧЕННЮ ПРОДУКТИВНИХ СИЛ УКРАЇНИ
ННЦ „ІНСТИТУТ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ” УААН

**«МАКРОЕКОНОМІЧНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ
ПРОЦЕСІВ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ СТРАТЕГІЇ ІННОВАТИВНО-
ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ»**

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції

23-24 жовтня 2008 року

У трьох частинах

Частина II

Київ – 2008

Макроекономічне регулювання інвестиційних процесів та впровадження стратегії інновативно-інноваційного розвитку в Україні // *Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. м. Київ, 23-24 жовтня 2008 р. – У трьох частинах / РВПС України НАН України. – К.: РВПС України НАН України, 2008. – Ч.2. – 405 с.*

Збірник містить матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Макроекономічне регулювання інвестиційних процесів та впровадження стратегії інновативно-інноваційного розвитку в Україні», що відображають теоретико-методологічні основи дослідження структури інвестицій в секторах національної економіки, теоретико-методологічні засади державної інноваційної політики, регулювання розвитку інноваційного потенціалу в економіці, склад і рівень обмежень інвестиційного розвитку в сучасному середовищі, формування та реалізація інновативно-інноваційного потенціалу у високотехнологічних галузях промисловості, регіональна стратегія інноваційного розвитку України, інновативно-інноваційний розвиток у вимірах безпеки.

Макроекономическое регулирование инвестиционных процессов и внедрение стратегии инновативно-инновационного развития в Украине // *Материалы междунар. науч.-практ. конф. г. Киев, 23-24 октября 2008 г. – В трех частях / СОПС Украины НАН Украины. – К.: СОПС Украины НАН Украины, 2008. – Ч.2. – 405 с.*

Сборник содержит материалы международной научно-практической конференции «Макроекономическое регулирование инвестиционных процессов и внедрение стратегии инновативно-инновационного развития в Украине», что отображают теоретико-методологические основы исследования структуры инвестиций в секторах национальной экономики, теоретико-методологические основы государственной инновационной политики, регулирование развития инновационного потенциала в экономике, состав и уровень ограничений инвестиционного развития в современной среде, формирование и реализация инновативно-инновационного потенциала в высокотехнологичных отраслях промышленности, региональная стратегия инновационного развития Украины, инновативно-инновационное развитие в измерениях безопасности.

Матеріали опубліковано в авторській редакції.

Редакційна колегія:

1. Данилишин Б.М., член-кор. НАН України, д.е.н., проф., заслужений діяч науки і техніки України, – Голова оргкомітету.
2. Хвесик М.А., д.е.н., проф., заслужений діяч науки і техніки України, член-кор. УААН – Співголова оргкомітету.
3. Саблук П.Т., д.е.н., проф., заслужений діяч науки і техніки України, академік УААН – Співголова оргкомітету.
4. Корецький М.Х., д.держ.упр., проф., заслужений діяч науки і техніки України – заступник Голови оргкомітету.
5. Малік М.Й., д.е.н., проф., академік УААН.
6. Кропивко М.Ф., д.е.н., проф., академік УААН.
7. Кваша С.М., д.е.н., проф., член-кор. УААН.
8. Дацій О.І., д.е.н., проф.
9. Чернюк Л.Г., д.е.н., проф.
10. Бистряков І.К., д.е.н., проф.
11. Степаненко А.В., д.г.н., проф.
12. Чижова В.І., д.е.н., проф.
13. Федоров М.М., д.е.н., проф.
14. Тарасова Н.В., к.е.н., ст.н.с.
15. Піріашвілі Б.З., к.е.н., ст.н.с.
16. Драган І.О. – к.держ.упр., секретар оргкомітету.

3. РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ В ЕКОНОМІЦІ

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

М. П. Денисенко, Т. М. Янковець

13

ОСОБЕННОСТИ РЕАЛИЗАЦИИ МЕХАНИЗМА НАЛОГОВОГО КОНТРОЛЯ В УСЛОВИЯХ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ ПРОМЫШЛЕННОСТИ

А.Е. Денисова

15

ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ КОМІСІЙ В ІННОВАЦІЙНІЙ СИСТЕМІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

І.В. Драган

16

СЕРТИФІКАЦІЯ ЛІСІВ І ЛІСОВОЇ ПРОДУКЦІЇ – ОСНОВНИЙ ПРОЦЕС НАРОЩУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ

Дубін В. Г.

18

ТЕПЛОВА ЕНЕРГЕТИКА ЯК РЕСУРС ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

В.С. Дубовик

21

СУТНІСТЬ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ У РИНКОВИХ УМОВАХ

А.М. Єфіменко

23

ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ІННОВАЦІЙНИЙ АСПЕКТ

Жарова А.В.

25

ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ

А.Г. Застрожніков

26

ІННОВАЦІЙНИЙ ПОДАТКОВИЙ КРЕДИТ В КОНТЕКСТІ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ

Ю.Б. Іванов, О.Є. Найденко

28

РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ВИКОРИСТАННЯ ПОБІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА

Іванюта В.Ф.

31

НАЦІОНАЛЬНИЙ ФІНАНСОВИЙ СЕКТОР В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Ігнатенко А.В., Кабанов В.Г.

36

ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ МІСЦЕВОГО РОЗВИТКУ

О.С. Ігнатенко, Я.П.Павленко, В.М.Горбик

38

ЕКОЛОГІЧНА СКЛАДОВА ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО СЕКТОРУ В УКРАЇНІ

Какутич Є.Ю.

40

МАКРОЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПРОДУКТИВНИХ СИЛ

Какутич П.Ю.

41

ІННОВАЦІЙНИЙ ПРОВАЙДІНГ - СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМ РОЗВИТКУ НАУКОЄМНОЇ СФЕРИ

Кваша С.М., Володін С.А.

43

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Климко І.О.

45

ІННОВАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ ЛІСОРЕСУРСНОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ

Я.В. Коваль

47

ПЕРСПЕКТИВИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОГО МАШИНОБУДУВАННЯ НА ПРИКЛАДІ ХК "АВТОКРАЗ" <i>Кондратенко О.В.</i>	49
РИЗИКИ ТА МАТЕМАТИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ УХВАЛЕННЯ РІШЕННЯ ЩОДО ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ <i>В.М. Кононенко, О.В. Кононенко</i>	50
РОЗВИТОК ПРАВОВИХ МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ УКРАЇНИ <i>Кризська Р. Ю.</i>	53
ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ <i>Д.Ф.Крисанов</i>	54
ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ПОКАЗНИКІВ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙ ПРИ ОЦІНЦІ ВІТЧИЗНЯНИХ ПРОЕКТІВ <i>Кузяк Д. О.</i>	60
ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ВАРТОСТІ ПОСЛУГ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ <i>Куліков П.М., Жерліцин Д.М.</i>	62
ОСВІТНІЙ КОНТЕКСТ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ <i>В.І. Куценко, Г.І. Євтушенко</i>	63
ТЕОРЕТИЧНІ І ПРАКТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНО- ІНВЕСТИЦІЙНОЇ МОДЕЛІ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ <i>В.І. Куценко</i>	67
ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ НА ОСНОВІ ІННОВАЦІЙНОЇ МОДЕЛІ РОЗВИТКУ <i>Левченко О.М., Ткачук О.В.</i>	70
ШЛЯХИ ІННОВАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО ЗРОСТАННЯ ВИРОБНИЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ <i>А.І. Левчик</i>	72
ІНСТИТУЦІЙНІ ЗАСАДИ РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ В ЕКОНОМІЦІ <i>П. В. Лобанов</i>	73
ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ <i>Н.В. Лустюк</i>	76
ДО ПИТАННЯ МАКРОЕКОНОМІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ <i>П.М. Макаренко</i>	77
ІНСТИТУЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ТА РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦТВА НА СЕЛІ <i>Малік М.Й.</i>	78
ФОРМУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ ПОПИТУ ТА ПРОПОЗИЦІЇ НА РИНКАХ ПРОДОВОЛЬЧИХ ТОВАРІВ <i>Т.В. Марусей</i>	81
РОЗРОБКА ЕФЕКТИВНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ АГРОМАРКЕТИНГУ В РИНКОВИХ УМОВАХ <i>А.М. Мілаш</i>	82
ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ СИСТЕМИ ФІНАНСОВОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ В УКРАЇНІ <i>Мішенін Є.В.</i>	84
ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК РИНКУ БАНКІВСЬКИХ ПРОДУКТІВ УКРАЇНИ <i>О.М. Момот, І.Г. Брітченко</i>	87

СТАТИСТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ В СІЛЬСЬКОМУ І ЛІСОВОМУ ГОСПОДАРСТВІ ТА МИСЛИВСТВІ <i>Ю.Ю. Мороз</i>	90
РИНОК ПРОДОВОЛЬЧИХ ТОВАРІВ ТА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ СИРОВИНИ <i>Г.І. Мостовий</i>	93
МИТНО-ТАРИФНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЯК ЧИННИК ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ <i>К.І. Новікова</i>	95
ІННОВАЦІЙНА АКТИВНІСТЬ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ІНТЕНСИВНОГО РОЗВИТКУ ТВАРИННИЦТВА <i>Н.В. Оляднічук</i>	98
ІННОВАЦІЙНА СКЛАДОВА ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ ВІДХОДІВ <i>Омельяненко Т..А</i>	100
СТРУКТУРНІ ТА ІНСТИТУЦІЙНІ ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ <i>О.Г. Пенькова</i>	101
ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ГОЛОВНОГО ПРІОРИТЕТУ ДЕРЖАВНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ <i>В. П. Петренко</i>	104
ОЦІНКА НОВИХ СОРТІВ ПШЕНИЦІ ЯК ДЖЕРЕЛО ЕКОНОМІЧНОГО ТА ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ СЕЛЕКЦІЇ. <i>Петриченко В.В.</i>	107
РЕГЛАМЕНТНА СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ ПРОЦЕСОМ НА МАШИНОБУДІВНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ <i>Б.А. Писаренко, Н.Б. Проценко</i>	109
СТРУКТУРА ЛЮДСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТА ЙОГО ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ІЗ СУМІЖНИМИ КАТЕОРІЯМИ У СТРАТЕІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ <i>В.І. Пиц</i>	113
ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЯК ОСНОВА СТРАТЕГІЧНОЇ ГНУЧКІСТІ ПІДПРИЄМСТВА <i>І.О. Пишкіна</i>	115
ВПЛИВ ІННОВАЦІЙНОЇ СКЛАДОВОЇ НА ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ <i>І.Ю. Плото</i>	116
ЕКСПЕРТНО-КОНСУЛЬТАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК СКЛАДОВА РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ АГРАРНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ <i>С.В. Повна</i>	119
ПРОБЛЕМИ МАКРОЕКОНОМІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ <i>В.Г. Подлесна</i>	122
ІНДИКАТИВНА ОЦІНКА ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ АГРОВИРОБНИЦТВА <i>В.І. Покотилова</i>	123
СТАТИСТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СКЛАДОВОЇ В СУКУПНОМУ ПОПИТІ <i>В. Ю. Попов</i>	126
СТАТИСТИЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ РОЗМІРУ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТОКУ НА МАКРОРІВНІ <i>В. В. Попова</i>	129
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ШЛЯХУ РЕАЛІЗАЦІЇ ЦІЛЕЙ І ЗАВДАНЬ «СТРАТЕГІЇ ЕКОНОМІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ ДО 2015 РОКУ» <i>В. М. Палійчук, В. В. Попович, В. П. Петренко</i>	133

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК РИНКУ БАНКІВСЬКИХ ПРОДУКТІВ
УКРАЇНИ

О.М. Момот, І.Г. Брітченко,

Полтавський університет споживчої кооперації України

Вступ та актуальність. В умовах посилення конкуренції на ринку банківських продуктів та активної експансії іноземних банків актуальним є пошук інноваційних методів до просування банківських продуктів на вітчизняному ринку банківських продуктів.

Метою статті є формування та обґрунтування специфіки інноваційного підходу до інтегрованих послуг як інноваційного банківського продукту.

Викладення основного матеріалу. Про потребу інноваційних підходів до інвестиційних інститутів при вході від „золотої стандарту” на початку століття достатньо повно розкрив видатний російський вчений М.І. Туган-Барановський у монографії «Паперові гроші і метал» [1]. Саме М.І. Туган-Барановський вперше висвітлює надзвичайну актуальність та провідну роль безготівкових розрахунків в економіці та спрогнозував переваги та перспективи їх використання для процесів суспільного відтворення. Розвиток ринкових підходів до банківської системи призвів до подальшого розподілу банківських продуктів на кредитні (капіталізовані) банківські операції та послуги. При цьому ставлення до кредитних операцій банків як до домінуючого, головного або визначального напрямку банківської діяльності спостерігається у поглядах вчених різних країн до теперішнього часу. Так, колектив українських авторів під редакцією О.І. Лаврушина вважає, що «кредитна операція є головною банківською операцією. Традиційно банківська справа у своїй головній частині представляє собою систему кредитних угод та деяких інших операцій, що виконуються різними кредитними інститутами» [2]. Автори вважають, що «ціль кредитної політики виражає кінцевий результат діяльності банку, котрий витікає з його призначення – задовольняти потребу клієнтів в отриманні додаткових грошових ресурсів. Ці ресурси, отримані на зворотній основі, забезпечують життєздатність підприємств, організацій, інших юридичних та фізичних осіб, створюють умови для безперервності виробничого процесу» [3]. Інші фахівці у складі Капран В.І., Кривченко М.С., Коваленко О.К., Омельченко С.І. стверджують, що «комерційні банки – це багатопрофільні кредитні установи, що здійснюють операції у різних секторах ринку позичкових капіталів, обслуговуючи підприємства всіх галузей економіки та населення» [3].

Відомий український науковець Васюренко О.В. стверджує, що «банк, виступаючи найважливішою фінансовою установою в економіці, може розглядатися як джерело корпоративного кредиту, кредиту для домашніх господарств та малих підприємств, споживчого кредиту, важливої фінансової інформації, отримання коштів для транснаціональних операцій, як посередник у здійсненні грошових розрахунків» [4].

Науковці Скибенко С.Т., Прасолова С.П., Цветкова Л.О. також дотримуються точки зору щодо домінування кредитної спрямованості банківської діяльності: «Класичне уявлення про банк поєднує дві головні функції цієї установи: залучення тимчасово вільних коштів і розміщення їх від свого імені, переважно в кредитах на умовах зворотності, строкowości і платності. Банк виступає посередником між продавцями вільних грошей, тобто кредиторами, і покупцями-позичальниками» [5].

Колектив науковців Університету банківської справи Національного банку України під керівництвом Смолженко Т.С. при дослідженні актуальних аспектів впливу банківської системи України на вітчизняну економіку перевагу віддають умовам надання кредиту замість умов просування банківських послуг: «Варто зазначити, що серед найважливіших чинників впливу на соціально-економічний та інвестиційний клімат у країні є рівень банківських процентних ставок за кредитами. Процентна ставка повинна відповідати як інтересам банку, так і його клієнтів» [6]. При цьому інвестиційна складова банківської діяльності розглядається як важливіший фактор як при аналізі діяльності вітчизняних банків, так і при дослідженні присутності іноземних банків в Україні в сучасних

При цьому банку необов'язково встановлювати мінімальні вимоги щодо залишку та передбачати щомісячний платіж. В даній схемі фінансового обслуговування може використовуватися цінова модель оплати за фактично надані послуги. При фінансовому обслуговуванні за допомогою мобільного зв'язку для відкриття рахунку в банку потенційний клієнт має зустрітися з банківським агентом. Агенти здійснюють усі адміністративні процеси, пов'язані з відкриттям рахунку.

Одна з конкурентних переваг фінансових послуг за допомогою мобільного телефону – це їх здатність обробляти інформацію за дуже низьких витрат за допомогою SMS, у поєднанні з широкою географічною і соціально-економічною дифузією мобільних послуг. Проте, вартість будь-якої банківської послуги пов'язана з рівнем розвитку міжбанківських відносин та клірингових систем, тому для будь-якої схеми фінансового обслуговування за допомогою мобільного зв'язку характер доступу до клірингових систем має велике значення. Вартість послуги для споживачів залежить від вартості та якості доступу до банківських клірингових систем [2].

Звичайно, не можна гарантувати, що використання технологічних каналів фінансовими посередниками в Україні виявиться достатньо прибутковим, оскільки на даний момент відсутні будь-які дослідження щодо прибутковості заміщення банківських відділень мобільними телефонами або терміналами. Скоріше за все, використання технологій стане прибутковим лише за наявності критичної маси клієнтів і якщо надається широкий спектр послуг. Однак, очевидним є також те, що розвиток технологічних каналів фінансового обслуговування стане невід'ємним атрибутом розвитку фінансових систем, і найімовірніше сприятиме покращенню доступу до фінансових послуг для більшої кількості клієнтів.

Література:

1. Мішенін Є.В., Бондаренко А.О. Використання інноваційних технологій у фінансовому обслуговуванні сільського населення // Матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції "Проблеми і перспективи розвитку банківської системи в Україні". – Суми: Українська академія банківської справи Національного банку України, 2007. – с. 88-89

2. Мішенін Є.В., Косодій Р.П. Використання альтернативних технологій фінансового обслуговування як інструмента підвищення конкурентоспроможності банків // Міжнародна банківська конкуренція: теорія і практика. Збірник тез доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції (15-16 травня 2008 р.) / Державний вищий навчальний заклад «Українська академія банківської справи Національного банку України». – Суми, ДВНЗ «УАБС НБУ», 2008. – С. 3-4

3. Bondarenko, A., R. Kosodiy, Y. Mishenin. Development of Innovative Technologies in Rural Finance / Sustainable Rural Development: What is the Role of the Agri-Food Sector? / Editors: Martin Petrick and Gertrud Buchenrieder. Institute of Agricultural Development in Central and Eastern Europe (IAMO), Halle (Saale), Germany 2007. – pp. 113-127

4. Isern, Jennifer, David Porteous. Commercial Banks And Microfinance: Evolving Models Of Success. CGAP: Creation of Efficient Financial System for Poor, Focus Note No. 28, 2005

5. Timewell, Stephen. Banks Can Reach Out to the Poor. The Banker, No. 2, 2005, p. 6

умовах. Умови надання банківських послуг залишаються поза увагою і не розглядаються як ринковий інструмент адекватної відповіді вітчизняної банківської системи на зростання присутності іноземних банків в Україні.

Аналіз зазначених та багатьох інших літературних джерел свідчить про те, що сучасні уявлення про банк формуються без урахування визначальної ролі банківських послуг як механізму залучення ресурсів на поточні банківські рахунки, що дозволяє функціонувати мультиплікаційним процесам збільшення банківського капіталу при кредитуванні. Банківські фахівці недостатню увагу приділяють, а іноді і зовсім ігнорують, банківським послугам як механізму формування безкоштовних ресурсів комерційних банків. Мультиплікаційні аспекти при використанні кредитних ресурсів взагалі не враховуються. В сучасних економічних умовах в усіх без виключення країнах з ринковою економікою (і навіть в країнах, не орієнтованих на ринок) створено єдину систему електронних платежів, котра дозволяє комерційним банкам ефективно виконувати головну банківську функцію – розрахункове обслуговування клієнтів шляхом надання банками розрахунково-касових послуг. Саме послуги в сучасних умовах є відправною точкою банківської діяльності. Кредитна функція є також важливою, але у порівнянні з послугами кредитування є допоміжною банківською функцією. Кредитування є інструментом запуску мультиплікаційного механізму збільшення грошей та формування банківського прибутку, а не головним призначенням комерційних банків.

Достатньо корисною та обуреною можна вважати точку зору директора Центру наукових досліджень НБУ В. Міщенко та заступника начальника відділу досліджень грошово-кредитної політики та міжнародних грошово-валютних відносин Центру наукових досліджень НБУ А. Сомік щодо сутності механізму монетарної трансмісії: «Сучасне трактування економічної сутності механізму монетарної трансмісії суттєво різниці від класичного кейнсіанського формулювання. За найпоширенішим визначенням, монетарну трансмісію розуміють як процес послідовної передачі імпульсів грошово-кредитної політики центрального банку на макроекономічні змінні. З позиції структурної побудови монетарний передавальний механізм – це сукупність каналів, тобто ланцюгів макроекономічних змінних, якими передається вплив змін у грошово-кредитній політиці» [7].

Інтегровані банківські послуги можуть розглядатись як інноваційний підхід до продовження даної теорії в сучасних умовах посилення конкуренції на ринку банківських продуктів України. Під інтегрованими банківськими послугами треба розуміти поєднання класичних розрахунково-касових послуг комерційних банків з їх депозитною функцією шляхом нарахування банком часткової компенсації за використання вільних залишків на поточних рахунках клієнтів. Впровадження інтегрованих банківських послуг є адекватною відповіддю на потреби клієнтів і дозволяє побудувати послідовну передачу імпульсів від клієнтів до комерційних банків і далі – до центрального банку, тобто інтегровані послуги – це канал адекватного реагування банківської системи на потреби споживачів замість класичного розуміння при побудові каналу від центрального банку до суб'єктів господарювання та пересічних споживачів банківських продуктів.

Важливою є особлива роль банківських послуг в мультиплікаційних процесах, що виникають в процесі кредитування. Механізм зростання грошової маси на банківських (депозитних) рахунках у порівнянні з початковою сумою грошей у процесі руху безготівкових грошових знаків через систему комерційних банків виникає тільки тоді, коли центральний банк країни виконує функцію «банку банків» по відношенню до інших ланок банківської системи і не приймає участі в обслуговуванні суб'єктів господарювання та населення. В цих умовах емісійна функція, яку виконують банки, розділяється так: емісію готівкових грошей здійснює центральний банк, а емісію безготівкових грошових знаків – комерційні банки. Саме цей механізм і визначають як кредитний мультиплікатор [8]. На практиці процес мультиплікації регулюється центральним банком шляхом встановлення норми обов'язкових відрахувань в централізований резерв на величину вільних ресурсів, які знаходяться у розпорядженні комерційних банків, таким чином збільшуючи або зменшуючи їх кредитні (емісійні) можливості [9].

Аналіз офіційних даних НБУ про сучасний монетарний стан країни та результати діяльності банківської системи показує, що вже у III кварталі 2007 р. сума грошей за межами банківської системи склала 348,2 млрд грн, що на 33,4% більше, ніж на початку року [10]. Про підвищення монетизації в країні також свідчить зростаюча різниця між залученими коштами населення і сумою наданих населенню кредитів. Так, станом на 1.11.2007 р. різниця між залученими коштами населення і сумою наданих населенню кредитів зросла з 38,3 млрд грн до 108,7 (на 183,7%) і це відбувалося в умовах зростання як залучених коштів (на 36,6), так і наданих кредитів (на 75,6) [11]. Отже, з одного боку, в країні наявні ознаки недовикористання ефекту кредитного мультиплікатора, тому що зростає сума коштів, що виходить із обігу безпосередньо в банках, а з іншого – є всі передумови для використання такої ситуації конкретними банківськими установами з метою залучення додаткових ресурсів, зниження відсоткових ставок за кредитами, збільшення обсягів кредитування, а отже, підвищення конкурентоспроможності своїх послуг і самого банку.

Для комерційного банку необхідно створити такі умови для своїх клієнтів, за яких вартість надання розрахункових послуг клієнтам буде не просто нижчою за конкурентів, але й зможе утримувати ці кошти на рахунках не тільки в формі коштів у розрахунках, а ще й як кошти в накопиченні. Це дасть змогу банку ціновим шляхом перерозподілити на свою користь клієнтські кошти (ресурси банку) в певному регіоні чи навіть країні. Результатом цього буде значно вища кредитна мультиплікація цього банку – банк зможе надати більшу суму кредитів, збільшити свій прибуток.

При наданні розрахункових послуг суб'єктам господарювання практика вітчизняних банків уже має деякі досягнення. Так, у багатьох банках можна зустріти досить гнучкі тарифи на розрахунково-касове обслуговування клієнтів, часто практикується нарахування відсотків на залишок коштів на рахунок, активно просуваються депозити юридичних осіб, у т. ч. депозитні лінії. Тому в сучасних умовах маркетингова стратегія підвищення конкурентоспроможності комерційного банку повинна бути спрямована на надання розрахункових послуг більшій кількості суб'єктів господарювання, а також фізичним особам. Серед можливих шляхів досягнення даної мети можуть бути наступні:

- встановлення тарифів на розрахунково-касове обслуговування на рівні собівартості плюс мінімальна маржа (тарифи повинні бути якісно нижчими, ніж тарифи банків-конкурентів);
- введення в дію гнучкої системи знижок на розрахунково-касове обслуговування аж до рівня собівартості із моментальним реагуванням на запит клієнта;
- встановлення індивідуальних тарифів для клієнта нижче рівня собівартості;
- активне впровадження депозитних ліній, у т. ч. і для вже діючих клієнтів банку.

Висновки. В сучасних умовах посилення конкуренції на ринку банківських продуктів України одним з можливих інноваційних шляхів розвитку банківських продуктів є формування нового підходу до банківських послуг як визначального банківського продукту. Даний інноваційний підхід може бути реалізований шляхом впровадження інтегрованих послуг як нового банківського продукту, котрий відповідає вимогам сьогодення.

Література:

1. Туган-Барановський М.І. Паперові гроші та метал. – К.: КНЕУ, 2004. – 200с.
2. Лаврушина О.И. и др. Банковские операции. Часть II. Учетно-ссудные операции и агентские услуги банков. – М.: ИНФРА-М, 1996. – 208 с.
3. Каприан В.І., Кривченко В.С., Коваленко О.К., Омельченко С.І. Банківські операції. Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 208 с.
4. Васюренко О.В. Банківські операції: Навч. посіб. – 5-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2006. – 311 с. – (Вища освіта XXI століття).
5. Скибенко С.Т., Халява С.П., Цветкова Л.О. Банківські операції. Навчальний посібник. – К.: НМЦ «Укоопсвіта», 2002. – 240 с.
6. Смовженко Т.С., Кіреєв О.І., Другов О.О., Рісін В.В. та інш. Новий етап розвитку банківської системи України: зростання присутності іноземних інвесторів / Моногра-

фія. За наук. ред. Смовженко Т.С. – К.: Вид. Університету банківської справи НБУ, 2008 р. – 228 с.

7. Міщенко В., Сомік А. Теоретичні засади трансмісійного механізму грошово-кредитної політики // Вісник НБУ – № 6(136) / 2007 – К.: НБУ, КНЕУ, 2007. – С. 24–28.

8. Бритченко І.Г., Товстик В.А. Реальний капітал в сучасних умовах // Схід. – № 3(27). – 1999. – С. 17–24.

9. Бритченко І.Г. Региональные аспекты банковского рыноковедения. – Донецк: ДонГУЭТ им. М. Туган-Барановского, 2003. – 291 с.

10. Інформація, отримана з офіційного веб-сайту Асоціації українських банків <http://www.aub.com.ua>.

11. Інформація, отримана з офіційного веб-сайту Державного комітету статистики України <http://www.ukrstat.gov.ua/>

УДК 311

СТАТИСТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ В СІЛЬСЬКОМУ І ЛІСОВОМУ ГОСПОДАРСТВІ ТА МИСЛИВСТВІ

Ю.Ю. Мороз, Житомирський національний агроекологічний університет

Постановка проблеми. Нині питання, які стосуються інноваційної діяльності вишли на перший план і стали не просто комерційними, а політичною проблемою, пов'язаною з економічною безпекою та вимагають стратегічних підходів до їх вирішення. У зв'язку з цим, вкрай необхідним і доцільним є статистичне вивчення стану використання інноваційного потенціалу господарюючими системами на регіональному та загальнодержавному рівні та щодо окремих видів економічної діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемам необхідності і достатності умов інноваційного розвитку присвячені праці багатьох учених [2,3,9], в яких розглядаються питання доцільності, об'єктів, джерел фінансування та результатів інноваційної діяльності. Однак важливо здійснювати аналіз і моніторинг розвитку інноваційної діяльності та оцінку впливу умов, за яких впроваджуються у виробництво інноваційні розробки.

Метою дослідження є оцінка динаміки розвитку інноваційної діяльності у сфері сільського і лісового господарства та мисливства за обсягами і об'єктами, обрнутування засад статистичного забезпечення ефективної системи організаційного контролю виконання інноваційних програм [10].

Виклад основного матеріалу дослідження. Необхідною умовою для сталого розвитку будь-якої господарюючої системи є усвідомлення її власниками потреби у формуванні інноваційних об'єктів. Статистичне вивчення цих питань, насамперед, передбачає визначення явищ і процесів, які характеризують інноваційну діяльність та її результати, що забезпечують внесок у розвиток підприємств, регіонів і держави.

Інноваційну діяльність з позицій комерціалізації і ринку визначають як діяльність, що спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок і зумовлює випуск на ринок нових конкурентоспроможних товарів і послуг [1].

Загальний стан інноваційної діяльності в сільському і лісовому господарстві та мисливстві України, за розрахунками автора, виходячи з оприлюднених даних Держкомстату України [4,5,6,7,8], досліджений в табл. 1-3

Таблиця 1

Інвестиції на технічне переоснащення і реконструкцію діючих підприємств в сільському і лісовому господарстві та мисливстві [7,8]

Види економічної діяльності	Показники	Роки						2007 рік до 2002 року (+, -)
		2002	2003	2004	2005	2006	2007	
Сільське господарство, мисливство та пов'язані з ними послуги	Інвестиції, млн.грн.	1022	1167	2384	3105	4359	5994	4972
	% в загальній сумі	65,5	78,1	82,5	74,1	67,7	72,9	7,4
Лісове господарство та пов'язані з ним послуги	Інвестиції, млн. грн.	53	45	71	67	73	92	39
	% в загальній сумі	81,4	75,7	85,5	82,6	78,9	64,7	-16,7

Таблиця 2

Інвестиційна діяльність інноваційного спрямування в сільському і лісовому господарстві та мисливстві [6]

Показники	Роки		Оцінка зміни	
	2005	2006	+, -	%
Валові інвестиції на придбання (виготовлення) нових основних засобів:				
• витрати, млн.грн.	4106,4	4453,0	346,6	8,4
• % до загальної суми інвестицій	64,1	62,3	-1,8	X
Технологічні інновації:				
• кількість підприємств	30	20	-10	-33,3
• витрати, млн.грн.	4,7	3,0	-1,7	-36,2

Як свідчить перелік показників табл. 1-3 статистичне забезпечення управління інноваційною діяльністю не відповідає її змісту і ролі у формуванні сталого розвитку господарюючих систем. За наявною інформацією в аграрному секторі економіки можна організувати контроль виконання інноваційних програм лише за напрямками: технічне переоснащення і реконструкція, придбання (виготовлення) нових основних засобів, впровадження технологій та введення дію нових основних засобів.

Таблиця 3

Введення в дію нових основних засобів в сільському і лісовому господарстві та мисливстві [4,5]

Регіони (області)	% по відношенню до					
	загальної величини надходження			вартості на кінець року		
	роки		зміна (+, -)	роки		зміна (+, -)
2005	2006	2005		2006		
АР Крим	44,6	22,9	-21,7	4,3	2,6	-1,8
Вінницька	53,2	49,4	-3,8	7,2	7,1	-0,1
Волинська	73,4	58,7	-14,7	5,7	5,0	-0,8
Дніпропетровська	70,1	65,3	-4,8	10,5	8,7	-1,8
Донецька	67,9	41,8	-26,1	15,9	9,4	-6,5
Житомирська	56,9	35,0	-21,9	6,7	2,8	-3,9
Закарпатська	78,6	64,9	-13,7	5,3	3,8	-1,5
Запорізька	69,5	44,4	-25,1	8,5	4,6	-3,9
Івано-Франківська	51,1	83,4	32,4	7,2	15,7	8,5
Київська	58,9	52,8	-6,1	12,3	10,0	-2,3
Кіровоградська	57,0	57,7	0,6	8,7	8,7	0,0
Луганська	66,2	46,8	-19,4	8,1	5,2	-3,0
Львівська	62,3	61,8	-0,5	5,8	5,5	-0,3
Миколаївська	65,8	53,5	-12,3	5,3	4,8	-0,5

**МАКРОЕКОНОМІЧНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ ТА
ВПРОВАДЖЕННЯ СТРАТЕГІЇ ІННОВАТИВНО-ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ В
УКРАЇНІ**

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції

23-24 жовтня 2008 року

Відповідальний за випуск чл.-кор. УУАН, заслужений діяч науки і техніки України,
д.с.н., проф. *М.А. Хвесик*

Відповідальний секретар к.держ.упр. *І.О. Драган*

Матеріали опубліковано в авторській редакції.

Підписано до друку 25.09.08 р.

Формат 60x84 1/16

Тираж 300.

Друк СПД ФО Кучеренко Г. Б., Тел. (044) 537-14-34

Національна академія наук України
Рада по вивченню продуктивних сил України

Макроекономічне регулювання інвестиційних процесів та впровадження стратегії інновативно-інноваційного розвитку в Україні // Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. м. Київ, 23-24 жовтня 2008 р. – У трьох частинах / РВПС України НАН України. – К.: РВПС України НАН України, 2008. – Ч.2. – 405 с.

Збірник містить матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Макроекономічне регулювання інвестиційних процесів та впровадження стратегії інновативно-інноваційного розвитку в Україні», що відображають теоретико-методологічні основи дослідження структури інвестицій в секторах національної економіки, теоретико-методологічні засади державної інноваційної політики, регулювання розвитку інноваційного потенціалу в економіці, склад і рівень обмежень інвестиційного розвитку в сучасному середовищі, формування та реалізація інновативно-інноваційного потенціалу у високотехнологічних галузях промисловості, регіональна стратегія інноваційного розвитку України, інновативно-інноваційний розвиток у вимірах безпеки.